

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2006 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. V-860
(Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2023 m. d.
įsakymo Nr. V-
redakcija)

STACIONARINIŲ SUAUGUSIŲJŲ NEFROLOGIJOS ANTRINIO IR TRETINIO LYGIO PASLAUGŲ TEIKIMO SPECIALIŲJŲ REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Stacionarinių suaugusiųjų nefrologijos antrinio ir tretinio lygio paslaugų teikimo specialiųjų reikalavimų aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus asmens sveikatos priežiūros įstaigoms (toliau – ASPĮ) ir asmens sveikatos priežiūros specialistams, teikiantiems stacionarines suaugusiųjų nefrologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio paslaugas, reikalavimus stacionarines suaugusiųjų nefrologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio paslaugas teikiančių ASPĮ patalpoms ir medicinos priemonėms ir šių paslaugų teikimo tvarką.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Stacionarinės suaugusiųjų nefrologijos antrinio ir tretinio lygio paslaugos** – gydytojo nefrologo ir bendrosios praktikos slaugytojo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir atitinkamose medicinos normose nustatytą kompetenciją teikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos stacionare gydomiems suaugusiesiems pacientams, kuriems įtariamos ar diagnozuotos ligos ir (ar) sveikatos sutrikimai, pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtąjį pataisytą ir papildytą leidimą „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM), patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. V- 164 „Dėl Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) įdiegimo“ (toliau – TLK-10-AM), žymimi kodais A18.1, A40, A41, B25, D59.3, D62, D64.8–D64.9, E10.2, E11.2, E13.2, E14.2, E79, E85, E87, I10–I13, I15.0–I15.1, I15.8–I15.9, I70.1, I77.0, I77.3, I82.3, K65.8, K76.7, N00–N08, N10, N11.0–N11.1, N11.8–N11.9, N12–N14, N16–N19, N20.9, N25, N28.0–N28.1, N29–N31, N33, N39.0–N39.1, O10, O14, Q27.1-2, Q60–Q62, Q85.1, Q87.8, R31, R80, T82.4–T82.5, T82.7–T82.8, T83.5–T85.6, T86.1, T86.82, Z94.0.

2.2. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos kituose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI ASPĮ IR ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTAMS

3. Stacionarinės suaugusiųjų nefrologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio paslaugos teikiamos ASPĮ, turinčiose licenciją teikti stacionarines suaugusiųjų nefrologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

4. Stacionarines suaugusiųjų nefrologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikia gydytojas nefrologas ir bendrosios praktikos slaugytojas.

5. Stacionariųjų suaugusiųjų nefrologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio paslaugų organizavimas šias paslaugas teikiančiose ASPĮ:

5.1. ASPĮ, teikiančioje stacionarines suaugusiųjų nefrologijos antrinio lygio paslaugas, darbo dienomis dienos metu šias paslaugas teikia gydytojas nefrologas kartu su bendrosios praktikos slaugytoju;

5.2. ASPĮ budėjimo metu (nakties metu, savaitgaliais ir švenčių dienomis) stacionarines suaugusiųjų nefrologijos antrinio lygio paslaugas pacientams teikia bet kurios Bendrųjų vidaus ligų stacionariųjų antrinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. V-1242 „Dėl Bendrųjų vidaus ligų stacionariųjų antrinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašo ir Bendrųjų specializuotų vidaus ligų stacionariųjų tretinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“, 1 punkte nurodytos profesinės kvalifikacijos gydytojas arba skubiosios medicinos gydytojas ir bendrosios praktikos slaugytojas, o prireikus gydytojas nefrologas turi atvykti per 1 valandą (visą parą). o atitinkamos profesinės kvalifikacijos gydytojo paslaugų teikimas per 1 valandą turi būti užtikrinamas ASPĮ visą parą

5.3. ASPĮ, teikiančioje stacionarines suaugusiųjų nefrologijos antrinio lygio paslaugas suaugusiesiems, ultragarsiniai ir endoskopiniai tyrimai užtikrinami visomis dienomis, visą parą, numatant gydytojų, kuriems šių tyrimų atlikimo kompetencija nustatyta atitinkamoje Lietuvos medicinos normoje, taip pat gydytojų, kuriems teisė atlikti šiuos tyrimus suteikta vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. V-680 „Dėl teisės verstis siaura medicinos praktika įgijimo“, budėjimą namuose pagal ASPĮ vadovo nustatytą tvarką ir patvirtintą darbo grafiką;

5.4. ASPĮ, teikiančioje stacionarines suaugusiųjų nefrologijos tretinio lygio paslaugas, nepertraukiamai visomis dienomis visą parą stacionarines suaugusiųjų nefrologijos tretinio lygio paslaugas teikia du ar daugiau gydytojų nefrologų kartu su bendrosios praktikos slaugytoju.

6. Esant poreikiui, nuotoliniu būdu konsultuojami gydytojai, teikiantys stacionarines suaugusiųjų nefrologijos antrinio lygio paslaugas, dėl pacientų ištyrimo ir ASPĮ vadovo nustatyta tvarka.

7. Prireikus, pacientui užtikrinama atitinkamos profesinės kvalifikacijos sveikatos priežiūros specialisto (-ų) konsultacija, atsižvelgiant į gydomą ligą ar sveikatos sutrikimą.

8. ASPĮ, teikiančios stacionarines suaugusiųjų nefrologijos tretinio lygio paslaugas, nepertraukiamai, visomis dienomis, ištisą parą vykdo:

8.1. pakaitinę inkstų terapiją, vadovaudamasi Dializės paslaugų teikimo bendrųjų reikalavimų ir paprastosios hemodializės, sudėtingosios hemodializės, peritoninės dializės ir nepertraukiamos pakaitinės inkstų terapijos paslaugų specialiųjų reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. V-661 „Dėl Dializės paslaugų teikimo bendrųjų reikalavimų ir paprastosios hemodializės, sudėtingosios hemodializės, peritoninės dializės ir nepertraukiamos pakaitinės inkstų terapijos paslaugų specialiųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Dializės paslaugų teikimo reikalavimų aprašas);

8.2. inksto transplantaciją, vadovaudamasi Inksto transplantacijos paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. gegužės 12 d. įsakymu Nr. V-381 „Dėl Inksto transplantacijos paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

8.3. stacionariųjų medicininės rehabilitacijos paslaugų teikimą arba siuntimą į kitą ASPĮ, teikiančią stacionarines medicininės rehabilitacijos paslaugas.

III SKYRIUS

REIKALAVIMAI PATALPOMS IR MEDICINOS PRIEMONĖMS (PRIETAISAMS)

9. Stacionarines suaugusiųjų nefrologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio paslaugas teikiančioje ASPĮ turi būti:

9.1. padalinys, kuriame teikiamos skubiosios medicinos pagalbos paslaugos, vadovaujantis Specialiųjų reikalavimų asmens sveikatos priežiūros įstaigos skubiosios medicinos pagalbos skyriui ir skubiosios medicinos pagalbos kabinetui aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. V-1073 „Dėl Specialiųjų reikalavimų asmens sveikatos priežiūros įstaigos skubiosios medicinos pagalbos skyriui ir skubiosios medicinos pagalbos kabinetui aprašo patvirtinimo“;

9.2. padalinys, kuriame teikiamos reanimacijos ir intensyviosios terapijos paslaugos, vadovaujantis Antrinio lygio reanimacijos ir intensyviosios terapijos paslaugų (reanimacija II) teikimo suaugusiesiems sąlygų ir tvarkos aprašu, ir (arba) Tretinio lygio reanimacijos ir intensyviosios terapijos paslaugų (reanimacija III) teikimo suaugusiesiems sąlygų ir tvarkos aprašu, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. V-827 „Dėl Reanimacijos ir intensyviosios terapijos paslaugų teikimo vaikams ir suaugusiesiems sąlygų ir tvarkos aprašų patvirtinimo“, ir (ar) padalinys, kuriame teikiamos intensyviosios terapijos paslaugos suaugusiesiems, vadovaujantis Intensyviosios terapijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo suaugusiesiems reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-465 „Dėl Intensyviosios terapijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo suaugusiesiems reikalavimų ir Intensyviosios priežiūros asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo suaugusiesiems reikalavimų aprašų patvirtinimo“;

9.3. padalinys, kuriame teikiamos radiologijos paslaugos vadovaujantis Radiologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. V-881 „Dėl Radiologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“.

9.4. padalinys, kuriame teikiamos stacionarinės suaugusiųjų nefrologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio paslaugos. Jame turi būti:

9.4.1. pacientų apžiūros kabinetas;

9.4.2. procedūrų kabinetas;

9.4.3. palata (-os) su medicinos personalo iškvietimo mygtuku ir stacionaria ar mobilia deguonies tiekimo įranga;

9.5. padalinys, kuriame atliekamos hemodializės procedūros ir kurios atitinka Dializės paslaugų teikimo reikalavimų aprašo reikalavimus;

9.6. padalinys, kuriame atliekamos kitos invazinės ir (ar) intervencinės procedūros ir sudarytos sąlygos prireikus pritaikyti įvairių rūšių anesteziją;

9.7. stacionarines suaugusiųjų nefrologijos antrinio lygio paslaugas teikianti ASPĮ privalo turėti šias medicinos priemones:

9.7.1. elektrokardiografą;

9.7.2. diagnostinę ultragarsinę medicinos priemonę (prietaisą) su doplerio režimu;

9.7.3. stacionarią rentgenodiagnostikos įrangą (konvencinės rentgenografijos ir (ar) rentgenoskopijos tyrimams atlikti);

9.7.4. 24 val. monitoruojamo arterinio kraujospūdžio rezultatų stebėjimo medicinos priemones;

9.8. stacionarines suaugusiųjų nefrologijos tretinio lygio paslaugas teikiančios ASPĮ privalo turėti:

9.8.1. Aprašo 9.7.1–9.7.4 papunkčiuose nurodytas medicinos priemones (prietaisus);

9.8.2. medicinos priemones gydomajai aferzei atlikti;

9.8.3. kompiuterinę tomografą (ne mažiau kaip 128 sluoksnių);

10. Vienoje iš Aprašo 9.4 papunktyje nurodytų patalpų turi būti Asmens sveikatos priežiūros įstaigos pirmosios medicinos pagalbos rinkinys, atitinkantis Asmens sveikatos priežiūros įstaigos pirmosios medicinos pagalbos rinkinio apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos

apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-450 „Dėl Asmens sveikatos priežiūros įstaigos pirmosios medicinos pagalbos rinkinio aprašo, Pirmosios pagalbos rinkinio aprašo ir Asmens sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą aprašo patvirtinimo“, nustatytus reikalavimus.

IV SKYRIUS

STACIONARINIŲ SUAUGUSIŲJŲ NEFROLOGIJOS ANTRINIO LYGIO PASLAUGŲ TEIKIMO REIKALAVIMAI

11. Stacionarines suaugusiųjų nefrologijos antrinio lygio paslaugas teikiančiose ASPĮ:
  - 11.1. visą parą atliekami šie tyrimai ir (ar) procedūros:
    - 11.1.1. laboratoriniai tyrimai: bendras klinikinis kraujo ir šlapimo tyrimas, biocheminiai kraujo tyrimai;
    - 11.1.2. ėminio kraujo pasėliui paėmimas;
    - 11.1.3. ėminio šlapimo pasėliui paėmimas;
    - 11.1.4. šlapimo pūslės kateterizacija;
    - 11.1.5. ultragarsiniai šlapimo organų sistemos tyrimai;
    - 11.1.6. rentgenodiagnostiniai tyrimai;
    - 11.1.7. kompiuterinės tomografijos tyrimai (gali būti užtikrinami ir pagal sutartį su kita ASPĮ);
    - 11.1.8. elektrokardiograma;
    - 11.1.9. 24 val. monitoruoto arterinio kraujospūdžio rezultatų stebėjimas;
  - 11.2. ne visą parą atliekami šie tyrimai ir (ar) procedūros:
    - 11.2.1. imunologiniai tyrimai;
    - 11.2.3. imunofermentiniai tyrimai;
    - 11.2.4. bakteriologiniai, virusologiniai tyrimai;
    - 11.2.5. specialūs medžiagų apykaitos tyrimai;
    - 11.2.6. šlapimo takų akmenų sudėties nustatymas;
    - 11.2.7. inkstų biopsija ir ėminio histologinis tyrimas (histologinis tyrimas gali būti atliekamas pagal sutartį su kita ASPĮ);
    - 11.2.8. hemodializės procedūros;
  - 11.3. Stacionarines suaugusiųjų nefrologijos antrinio lygio paslaugas teikiančiose ASPĮ atliekama pirminė šių ligų ir sindromų grupių diferencinė diagnostika ir gydomi šių ligų ir sindromų grupių pacientai, kai jiems reikalingas specializuotas gydymas ir ištyrimas:
    - 11.3.1. įtarus šlapimo organų sistemos infekcijas ir anomalijas;
    - 11.3.2. įtarus inkstų glomerulų pažeidimą, esant nefritiniam ar nefroziniam sindromui;
    - 11.3.3. esant ūminiam ar lėtiniam intersticiniam nefritui;
    - 11.3.4. įtarus inkstų kanalėlių funkcijos sutrikimus;
    - 11.3.5. įtarus ūminį ar lėtinį inkstų funkcijos sutrikimą, taip pat kai indikuotina skubiai pradėti hemodializės;
    - 11.3.6. sergant lėtine inkstų liga dėl galimų komplikacijų diagnostikos ir gydymo;
    - 11.3.7. gydymo hemodialize paruošimui, komplikacijų gydymui;
    - 11.3.8. įtarus sisteminės ligas su inkstų pažeidimu.

V SKYRIUS

STACIONARINIŲ SUAUGUSIŲJŲ NEFROLOGIJOS TREČINIO LYGIO PASLAUGŲ TEIKIMO SPECIALIEJI REIKALAVIMAI

12. Stacionarines suaugusiųjų nefrologijos tretinio lygio paslaugas teikiančiose ASPĮ:
  - 12.1. visą parą atliekami šie tyrimai ir (ar) procedūros:
    - 12.1.1. Aprašo 11.1 papunktyje nurodyti tyrimai ir procedūros;

- 12.1.2. cistoskopija;
- 12.1.3. pakaitinė inkstų terapija;
- 12.1.4. kompiuterinės tomografijos angiografija;
- 12.2. ne visą parą atliekami šie tyrimai ir (ar) procedūros:
  - 12.2.1. Aprašo 11.2.1–11.2.7 papunkčiuose nurodyti tyrimai ir procedūros;
  - 12.2.2. radionuklidiniai tyrimai (gali būti atliekami pagal sutartį su kita ASPĮ);
  - 12.2.3. magnetinio rezonanso tomografijos tyrimai (gali būti užtikrinami ir pagal sutartį su kita ASPĮ);
  - 12.2.4. hormonų tyrimai (gali būti atliekami pagal sutartį su kita ASPĮ);
  - 12.2.5. vaistų koncentracijos tyrimai (gali būti atliekami pagal sutartį su kita ASPĮ);
  - 12.2.6. biopsija ir ėminio histologinis tyrimas (histologinis tyrimas gali būti atliekamas pagal sutartį su kita ASPĮ);
  - 12.2.7. inkstų kraujagyslių doplerografija;
  - 12.2.8. pakaitinės gydomosios aferezės;
  - 12.2.9. genetiniai tyrimai (gali būti atliekami pagal sutartį su kita ASPĮ).
- 13. Stacionarines suaugusiųjų nefrologijos tretinio lygio paslaugas teikiančiose ASPĮ atliekama pirminė šių ligų ir sindromų grupių diferencinė diagnostika ir gydomi šių ligų ir sindromų grupių pacientai, kai jiems reikalingas specializuotas gydymas ir ištyrimas:
  - 13.1. įtarus šlapimo organų sistemos infekcijas, kurios yra rezistentiškos įprastam gydymui;
  - 13.2. įtarus retas šlapimo organų sistemos anomalijas;
  - 13.3. įtarus inkstų glomerulų pažeidimą, esant nefritiniam ar nefroziniam sindromui, kai kartu yra sisteminio pažeidimo požymiai ar būklė yra rezistentiška gydymui;
  - 13.4. esant ūminiam ar lėtiniam intersticiniam nefritui, kai kartu yra sisteminio pažeidimo požymiai ar būklė yra rezistentiška gydymui;
  - 13.5. įtarus inkstų kanalėlių funkcijos sutrikimus, kai kartu yra sisteminio pažeidimo požymiai ar būklė yra rezistentiška gydymui;
  - 13.6. įtarus ūminį ar lėtinį inkstų funkcijos sutrikimą, kai indikuotina skubiai pradėti pakaitinę inkstų terapiją ar yra daugybinis organų nepakankamumas;
  - 13.7. sergant lėtine inkstų liga dėl galimų komplikacijų diagnostikos ir gydymo, kai kartu yra daugybinis organų nepakankamumas;
  - 13.8. gydymo hemodialize ar peritonine dialize paruošimui, taikomų gydymo metodų komplikacijų gydymui;
  - 13.9. ruošiant pacientą inksto transplantacijai, gydant transplantuoto inksto nepakankamumą, atmetimą ar kitas komplikacijas;
  - 13.10. įtarus sisteminės ligas su inkstų pažeidimu;
  - 13.11. įtarus retas šlapimo organų sistemą pažeidžiančias ligas.

VI SKYRIUS

STACIONARINIŲ SUAUGUSIŲJŲ NEFROLOGIJOS ANTRINIO IR (AR) TRETINIO LYGIO PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKA

14. Stacionarines suaugusiųjų nefrologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio paslaugas skiria gydytojas nefrologas. Siuntimą šioms paslaugoms gauti gali išduoti bet kokios profesinės kvalifikacijos gydytojas esant gydytojo nefrologo išvadai dėl stacionarinių suaugusiųjų nefrologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio paslaugų poreikio.

15. Stacionarinių suaugusiųjų nefrologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio paslaugų organizavimo ASPĮ tvarką nustato ASPĮ vadovas.

16. Pacientams, sergantiems Aprašo 2.1 papunktyje nurodytomis onkologinėmis ligomis, paslaugos organizuojamos vadovaujantis Onkologinių ligų diagnostikos ir gydymo paslaugų prieinamumo ir kokybės rodiklių ir jų stebėsenos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. V-156 „Dėl Onkologinių ligų

diagnostikos ir gydymo paslaugų prieinamumo ir kokybės rodiklių ir jų stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

17. Įtarus ar patvirtinus retą šlapimo organų sistemą pažeidžiančią ligą, paciento ištyrimo ir gydymo planas aptariamas daugiadalykės gydytojų specialistų komandos (toliau – DGS komanda), kurią sudaro gydytojas nefrologas ir kiti (pvz., gydytojas reumatologas, gydytojas onkohematologas ir (ar) gydytojas endokrinologas) ir kitų profesinių kvalifikacijų sveikatos priežiūros specialistai, atsižvelgiant į gydomą ligą ar sveikatos sutrikimą. Esant poreikiui, DGS aptaria retomis šlapimo organų sistemą pažeidžiančiomis ligomis sergančių pacientų sveikatos būklę jai pasikeitus (pvz., nustačius ligos progresavimą).

18. Tais atvejais, kai pacientas dėl gretutinių ligų ar sveikatos sutrikimų vartoja daug vaistų, ir (ar) atsižvelgdamas į paciento sveikatos būklę, gydantis gydytojas gali konsultuotis su gydytoju klinikiu farmakologu.

19. Teikiant stacionarines suaugusiųjų nefrologijos antrinio ir (ar) tretinio paslaugas pildoma forma Nr. 003/a „Gydymo stacionare ligos istorija“, nurodyta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 29 d. įsakyme Nr. 515 „Dėl sveikatos priežiūros įstaigų veiklos apskaitos ir atskaitomybės tvarkos“, taip pat forma Nr. 066/a-LK „Stacionare gydomo asmens statistinė kortelė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 687 „Dėl medicininės apskaitos dokumentų formų tvirtinimo“. Elektroniniai dokumentai tvarkomi vadovaujantis Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos naudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. V-657 „Dėl Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
